

„Jačanje bipartitnog partnerstva kroz zajednički rad na kolektivnom pregovaranju“

Kolektivno pregovaranje u metalском sektoru u RH – pregled trenutne situacije u praksi

Vesna Mlinarić, SMH-IS

Povijest

- ✓ Opći kolektivni ugovor za gospodarstvo
- ✓ Kolektivni ugovor za metalski sektor
- ✓ Kolektivni ugovor za brodogradnju
- ✓ **Zaključak: U svima su na nacionalnoj razini bila ugovorena daleko viša prava od sada najboljih ugovorenih kolektivnim ugovorima;**
- ✓ Naša je i društvena odgovornost kako zaustaviti odlazak kadrova u zemlje EU i EGP iz sektora metalske industrije i industrije uopće

„Jačanje bipartitnog partnerstva kroz zajednički rad na kolektivnom pregovaranju“

SMH-IS i kolektivno pregovaranje

- **SMH-IS nije sklopio KU na nacionalnoj granskoj razini – razlozi su različiti**
- **SMH-IS pregovara na razini poslodavaca kontinuirano**
- **Sklopio je 100-tinjak KU koji se primjenjuju a oni su izmjenama i dopunama mijenjani ili dopunjavani;**
- **Pretežno kod poslodavaca koji zapošljavaju veći broj radnika;**
- **Trenutno se pregovara još kod pet poslodavaca;**
- **SMH-IS je usvojio tzv. okvirni prijedlog KU koji prilaže inicijativi, odnosno u pregovorima nastoji i uglavnom uspijeva ugovoriti takva prava u svakom KU kod poslodavca**

Ulaganje u budućnost
Projekt je sufinancirala Europska unija iz
Europskog socijalnog fonda

Što je temeljni sadržaj kolektivnog ugovora

- dio odredbi prenijetih direktno iz ZOR-a Zašto???
- stranke kolektivnog ugovora
- zabrana diskriminacije
- zasnivanje radnog odnosa (ugovori o radu na određeno, neodređeno vrijeme.....)
- sadržaj ugovora o radu (određeno, neodređeno, puno, nepuno radno vrijeme, zapošljavanje preko agencija, za rad u inozemstvu, na izdvojenim radnim mjestima, rad kod povezanog poslodavca itd)
- radno vrijeme
- raspored radnog vremena
- odmori i dopusti
- plaće
- materijalna prava radnika

„Jačanje bipartitnog partnerstva kroz zajednički rad na kolektivnom pregovaranju“

Što je temeljni sadržaj kolektivnog ugovora

- prava sindikata i sindikalnog povjerenika ;
- povećanje/ugovaranje viših prava za RV
- otkazivanje ugovora o radu i postupanje vezano uz višak radnika;
- izmjene i dopune KU
- komisija za praćenje primjene KU
- ostale važne odredbe (evidencija, objava i sl.)

Ulaganje u budućnost
Projekt je sufinancirala Europska unija iz
Europskog socijalnog fonda

Sadržaj/prava prema odluci GOS-a

Stranke

a) na razini poslodavca:

- SMH-IS glavni sindikalni povjerenik i regionalni povjerenik regije i pregovarački odbor po punomoći predsjednika
- predsjednik uprave ili direktor

b) na nacionalnoj razini

- reprezentativni sindikati metalaca
- HUP-a kao jedina reprezentativna udruga poslodavaca

Diskriminacija – uvjet za otkaz ugovora o radu u slučaju uznemiravanja;

Radno vrijeme

- 40 satni radni tjedan-puno radno vrijeme – Odluka GOS-a
- nepuno radno vrijeme
- preraspodjela radnog vremena – jedina moguća sporazumom s RV
- prekovremeni rad 180 sati ograničenje
- skraćeno radno vrijeme
- noćni rad

Sadržaj/prava prema odluci GOS-a

Raspored radnog vremena

Radno vrijeme raspoređeno je u pravilu u šest radnih dana prema ZOR

SMH-IS - u **pet** radnih dana-Odluka GOS-a

Stanka:

- 30 minuta-ubraja se u radno vrijeme, a u slučaju rada dužeg od punog radnog vremena povećava se za najmanje još 15 min

-Dnevni odmor i Tjedni odmor

-Godišnji odmor-najveći broj **dana 30** prema svim kriterijima, a subote se ne računaju-Odluka GOS-a

Sadržaj/prava prema odluci GOS-a

Plaće

- osnovna plaća za najjednostavnije poslove
 - minimalna plaća/osnovica za obračun i uplatu doprinosa*
 - koeficijenti složenosti radnih mjesta ili apsolutni iznosi plaća po radnim mjestima -Tarifni prilog sastavni dio KU
 - povećanja plaće za:
 - ukupan radni staž 0,5 po godini staža,
 - rad u težim uvjetima rada 2-4% na ukupnu plaću $K_f \times$ osnovica,
 - prekovremeni rad 50% za sate u prekovremenom radu:
 - noćni rad 30%,
- blagdani i neradni dani određeni Zakonom 50%; i dr. druga smjena i sl.)

Naknade plaće

- Propisano pravo na naknadu plaće radnik ima pravo kad ne radi ZOR i drugi propisi određuju visinu naknade plaće
- Visina naknade plaće može se ugovoriti za neke slučajeve kolektivnim ugovorom na pr. bolovanje do 42 dana 80% osnovice

Sadržaj/prava prema odluci GOS-a

Materijalna prava radnika

- Naknade, nagrade i potpore u najvišem neoporezivom iznosu ili više
- Pravilnik o porezu na dohodak - neoporezivi iznosi

Prava sindikata i sindikalnog povjerenika

- opremljeni prostor za rad
- prostor za održavanje sindikalnih sastanaka
- 2 ili 3 sata aktivnosti s naknadom plaće, a više od 250 članova profesionalno obavlja poslove sindikata
- profesionalizacija sindikalnog povjerenika
- zaštita sindikalnog povjerenika od premještaja i otkaza ugovora o radu i dr. najmanje 1 godinu

Ostale važne odredbe

- rok na koji je KU sklopljen i od kad se primjenjuje – **neodređeno vrijeme**
- postupak i druge odredbe otkazivanja ugovora o radu
- postupak mirenja
- zajednička komisija za praćenje primjene KU
- postupak izmjena i dopuna, itd., itd.

Propisani postupak u SMH-IS

Pregovarački odbor ima mandat pregovarati za KU sukladno pravima iz predloženog okvirnog prijedloga KU

U slučaju da se prava ne mogu ugovoriti i značajno se umanjuju pregovorima a posebno ona za koja postoje dodatne posebne odluke GOS-a tada slijedi:

1. Skup radnika koji se i redoviti saziva kad pregovori završe – verifikacija KU a posebno u uvjetima značajnog umanjenja prava; Članstvo se mora upoznati s takvim nižim pravima i razlozima ne ugovaranja na razini koja je određena tzv. oglednim primjerom KU
2. Sjednica GOS-a koji donosi **konačnu odluku** i daje ovlasti glavnom sindikalnom povjereniku i regionalnom povjereniku za potpis takvog KU.
3. U ovom slučaju granskog KU će to biti predsjednik SMH-IS

„Jačanje bipartitnog partnerstva kroz zajednički rad na kolektivnom pregovaranju“

Očekivanja od sklapanja KU

- Promoviranje kolektivnog pregovaranja i sklapanja kolektivnih ugovora kod poslodavaca kod kojih je članstvo organizirano;
- “Zabrana” usklađivanja već sklopljenih KU kod poslodavaca s granskim KU;
- Proširenje primjene granskog KU radi zaštite radnika ali i sprečavanja konkurencije među poslodavcima u području prava radnika posebno kod poslodavaca s malim brojem zaposlenih

7.5.2015.

Ulaganje u budućnost
Projekt je sufinancirala Europska unija iz
Europskog socijalnog fonda

HUP
Hrvatska udruga poslodavaca

„Jačanje bipartitnog partnerstva kroz zajednički rad na kolektivnom pregovaranju“

HVALA NA POZORNOSTI

7.5.2015.

Ulaganje u budućnost
Projekt je sufinancirala Europska unija iz
Europskog socijalnog fonda